बहुछिद्रोपेतत्वात् शतधारसुराश्रवणयुक्तत्वात् उत्सः। तादृशः कुम्भः स्नासीर्नामिकाछिद्रस्थानीयः, येयं द्रवद्रव्यधारणार्था कुम्भी तां कुम्भीं पितृभ्यः पित्रर्थं स्वधां दुहे न अमृतं दोग्धीव अध्वर्य्यरिति शेषः॥

नवमीमाह। "मुखꣳ सदस्य शिर इत्सदेन। जिह्वा पवित्रमश्विना सꣳ सरस्वती। चप्पन्नपायुर्भिषगस्य बालः। वस्तिर्न शेपो हरसा तरस्वी" इति। सीदत्यत्रेति सदः देवयजनस्थानं, तेन सदेनास्य निरूप्यमाणशरीरस्य सम्मुखं समीचीनं मुखं शिर इच्छिरश्च सम्पन्नमिति शेषः। पवित्रं द्रव्यशोधनार्थं यद्वस्त्रं तज्जिह्वा, एतत् सर्व्वमश्विनौ सरस्वती च तिस्रः सम्पादितवत्यः। चप्पं पिष्टपात्रं तत् पायुर्न अपानस्थानमिव वर्त्तते। योऽयं बालो द्रव्यशोधनार्थं सोऽयमस्य शरीरस्य भिषक् चिकित्सकस्थानीयः, तेन हि व्याधिस्थानीयो द्रव्यदोषोऽपनीयते। योऽयं पशोः शेपः सोऽयं वस्तिर्न मूत्रस्थानमिव हरसा वह्निज्वालारूपेण तेजसा तरस्वी निरूप्यमाणो देहो वेगवानिव लक्ष्यते॥

अथ दशमीमाह। "अश्विभ्यां चक्षुरमृतं गृहाभ्याम्। छागेन तेजो हविषा घृतेन। पक्ष्माणि गोधूमैः काम्यैरुतानि। पेशो न शुक्लममितं वसाते" [४] इति। अश्विभ्यां गृहाभ्याम् अश्विनोः सम्बन्धिनौ यौ गृहावयवौ ताभ्याममृतं विनाशरहितं चक्षुः सम्पादितम्। घृतेन पक्वेन हविःस्वरूपेण छागेन चक्षुर्गतं तेजः सम्पादितम्। सक्तुनिष्पादनार्थं ये गोधूमाः ये च